

Evropský projekt „Kompetence pro trh práce“ zahájen v MS kraji

Pro úspěch v práci, ale i v životě, jsou důležité nejen znalosti, které člověka učí škola, ale zejména dovednosti a postoje, jež si osvojuje v rodině, v partě kamarádů, při řešení různých situací a problémů v práci i ve volném čase. Rozvoj klíčových kompetencí je jedním z hlavních strategických cílů Moravskoslezského kraje v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti. Na základě průzkumu poptávky zaměstnavatelů v kraji a strategických dokumentů České republiky a Evropské unie bylo vybráno 14 klíčových kompetencí k systémovému rozvoji (bližší informace je na straně 3).

Prosazení rozvoje kompetencí v praxi není jednoduché a bude se realizovat řadou dílčích projektů. V první fázi se bude jednat především o vývoj konkrétních tréninkových programů na hodnocení a rozvoj kompetencí, jejich ověření v praxi u různých skupin obyvatel a následné zpřístupnění těchto programů co největšímu počtu zájemců. Pro financování první fáze, v letech 2005 až 2008, byla vybrána evropská iniciativa EQUAL. Celkem 23 organizací se sdružilo do tzv. Rozvojového partnerství, které realizuje projekt „Kompetence pro trh práce“. Zvolené téma projektu je velmi aktuální v celoevropském měřítku a proto byly uzavřeny dvě smlouvy o mezinárodní spolupráci s partnery z celkem sedmi zemí Evropské unie, a to z Velké Británie, Belgie, Polska, Německa, Itálie, Španělska a Portugalska.

Pokračování na str. 2

UDÁLOST – OVĚŘOVACÍ TRÉNINKY PŘEDČILY OČEKÁVÁNÍ

V příjemném prostředí hotelu Zlatý orel na Ostravici proběhly pilotní tréninky kompetencí ke komunikaci a kooperaci s první skupinou 59-ti lidí z Moravskoslezského kraje. Připravené programy, kvalitní trenéři a použitá metoda „learning by doing“ neboli učení zážitkem překonaly očekávání účastníků, ale také trenérů, kteří byli překvapeni jejich pokroky.

V rámci tréninku kompetence k efektivní komunikaci si prakticky vyzkoušeli například:

- ▼ Aktivní komunikaci, tedy jak komunikovat s různými typy lidí, jak srozumitelně sdělovat ostatním, jak vyjádřit nesouhlas či jak se vyjadřovat písemně.
- ▼ Schopnost zdůrazňovat a argumentovat, přesvědčovat a ovlivňovat ostatní, zaujmout posluchače, předpokládat, jak budou reagovat ostatní a přizpůsobit se tomu během argumentace (reagovat na hněv a zklamání) vyhnout se osobním útokům a manipulaci.
- ▼ Schopnost naslouchat ostatním, porozumět tomu, co verbálně i neverbálně sdělují, překonávat šumy v komunikaci, přijímat a pracovat s argumenty jiných osob.

V rámci kompetence ke spolupráci byla rozvíjena např.:

- ▼ Připravenost a schopnost se aktivně a zodpovědně podílet na skupinové práci.

- ▼ Schopnost a ochota poskytovat své vědomosti.
- ▼ Schopnost být vstřícný k ostatním, tolerantní, respektovat představy a názory druhých.
- ▼ Schopnost dodržovat dohodnutá pravidla a stále sledovat společný cíl.
- ▼ Schopnost ocenit přínos ostatních a poskytovat jim zpětnou vazbu.
- ▼ Schopnost vynakládat patřičné úsilí a neparazitovat na týmu.
- ▼ Schopnost zastávat skupinové role a pozice, schopnost vnášet konstruktivní konflikt.
- ▼ Schopnost vytvářet podporující prostředí (přátelskou, kooperativní atmosféru).
- ▼ Schopnost přijímat úkoly a delegovat a schopnost kompromisu.

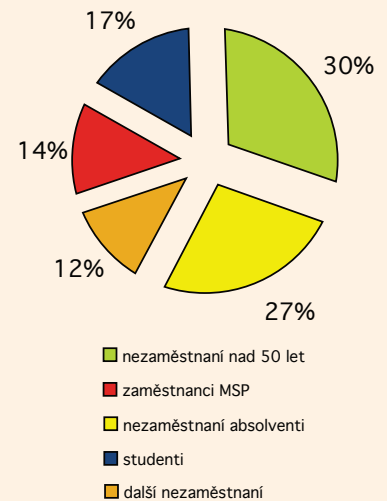
Obě akce zabezpečovali trenéři z partnerských organizací projektu: RPIC – ViP, DC Vision, AG Synerko, Kvalifikační a personální agentura, HRAT či Ostravská univerzita.

FAKTA

▼ Několik dní před tréninky proběhlo na úřadech práce v Ostravě a Karvině a na Krajské hospodářské komoře celkem 6 prezentací potenciálním zájemcům. Akce se zúčastnilo celkem 214 osob. Z tohoto počtu pak přihlášku k tréninku podalo 110 zájemců (64% žen, 36% mužů).

▼ Rozřazení zájemců do skupin podle kompetence a úrovně proběhlo formou assessment center. Šesti „AC“ se zúčastnilo celkem 73 osob.

▼ Tréninků na Ostravici se v únoru 2006 zúčastnilo celkem 59 osob, z toho 20 mužů a 39 žen. Z cílových skupin to bylo: 18 dlouhodobě nezaměstnaných ve věku nad 50 let, 16 nezaměstnaných absolventů, 7 dlouhodobě nezaměstnaných z průmyslu, 8 zaměstnanců malých a středních podniků a 10 studentů (viz graf).

▼ Všechny kurzy byly hodnoceny účastníky tréninku pomocí stupnice od 0 do 5, na které horní číslice znamenají maximum bodů a tedy největší spokojenost. V souhrnných počtech se známky za jednotlivé oblasti pohybovaly vždy v horní polovině stupnice, většinou mezi hodnotou 4 a 5. Nejlépe hodnocenými z jednotlivých položek byly trenéři a pak náplň seminářů samotných.

„Vracíte lidem důstojnost a ukazujete jim cestu k uplatnění“

Mezi účastníky prvních ověřovacích tréninků zaměřených na rozvoj kompetence ke spolupráci byl také Vlastimil Vajda, sympatický dvaapadesátiletý muž, který je už delší dobu nezaměstnaný a snaží si najít nové místo. Po skončení druhého tréninkového dne jsme si s ním povídali o jeho dojmech, o minulých zaměstnáních i o pocitech člověka, který je už delší dobu nezaměstnaný.

▼ Co hrálo hlavní roli při vašem rozhodování zúčastnit se tréninku kompetencí?

Rozhodl jsem se hned. Věděl jsem, že se mi lepší dovednosti v komunikaci i spolupráci budou hodit a věřil jsem, že mi nabízený trénink pomůže. Člověk bez práce ztrácí určité návyky, i když si to sám nemusí uvědomit. Už jen dostat se mezi lidi a něco dělat společně je určitě důležité.

▼ Vnímali jste trénink také jako možnost ověřit si své dovednosti?

Sliboval jsem si hlavně povzbuzení. A moje očekávání se naplnilo. Ověřil jsem si, že ještě nepatřím „do starého železa“, že se ještě mohu uplatnit.

▼ Ve vaší skupině byli lidé s různými zkušenostmi, vzděláním, lišili jste se i věkem. Jak se vám v takové skupině pracovalo?

Perfektně. Skupina byla docela dobře vyvážená. Čím jsem starší, tím více se snažím přiblížit mladším. Mladí jsou dnes docela fun-
dovaní a dovedou se podívat na řešení různých

problémů jinými očima. Jejich vědomosti jsme my starší doplňovali svými zkušenostmi.

▼ Jak dlouho jste bez práce a co jste v minulosti dělal?

Nezaměstnaný jsem nyní už rok a tři čtvrtě a ještě předtím to byly dva roky. Dohromady je to tedy docela dlouho. Pracoval jsem v oblasti propagačně – reklamních služeb, po revoluci se to proměnilo v „public relations“, a ve výstavnictví. Má práce obnášela vše - od zpracování projektů, zajišťování smluv, návrhů a výstavby stánků, exponátů i souvisejících jednání. Pak moje firma tyto aktivity utlumovala, z 12 výstav ročně jich zbylo 5 a potom 3.

▼ Neuvažovali jste o práci v reklamní agentuře?

Oblast „ryzí“ reklamy pro mě není to pravé. Vyjádřil bych to slovy fotografa firmy Benetton Itala Oliviera Toscaniho - „Reklama je navoněná zdechlina.“

▼ Jak byl podle vašeho názoru kurz zajištěn?

Bezvadně. Dlouhodobá nezaměstnanost mě naučila skromnosti, kterou jsem dříve neoplyval. Mohu říct, že dříve jsem uměl být bohatý a dnes umím být chudý. Na poměry nás - lidí bez práce - je prostředí, které jste zvolili, velmi příjemné. A myslím si, že to nebude marná investice, že to lidi vytáhne a povzbudí. Po dvaceti neúspěšných konkurech si totiž přestáváte věřit a rozmyslíte se, jestli se vydáte na další. Prostor, kde se tréninky odehrávají, lidi podpoří. Já osobně si velice vážím všech, kteří se o tuto investici do nezaměstnaných zasadili. Jsem přesvědčen, že vědí, o čem to je. To není o nějaké nobilese, ale o kultuře, o tom, že se lidem bez práce vrací důstojnost. Ukazujete nám cestu k aktivnímu uplatnění. Sám chci

tomuto projektu přispět a proto беру tento rozhovor jako možnost předat své zkušenosti dalším.

Za tým projektu *Kompetence pro trh práce* se ptali *Eva Micková* a *Jan Havlena*.

NÁZORY STUDENTŮ

Tréninků na rozvoj kompetencí ke komunikaci a kooperaci se zúčastnila také skupinka studentů Filozofické fakulty Ostravské univerzity, kteří studují obor Sociální práce s poradenským zaměřením. Těsně před odjezdem jsme je požádali o jejich bezprostřední názory a dojmy z prožitých tří dnů.

▼ Uvědomila jsem si, jak je to, co se učíme, možné aplikovat v praxi.

▼ Trénink kompetencí mi umožnil nahlédnout na své schopnosti domluvit se a spolupracovat ve skupině či s jednotlivcem. Pozorovat ostatní lidi různých věkových kategorií, jejich způsoby myšlení, řešení konfliktů apod. Modelové situace mi umožnily pojmenovat správnými slovy některé pocity, dovednosti, zamýšlet se nad nimi a třídit je.

▼ Získala jsem rady k úspěšnější prezentaci, což zúročím u státnic a přijímaček. Také jsem si na modelové situaci vyzkoušela komunikaci s různými typy osobností.

▼ Poznala jsem nové lidi, naučila se jak jednat s různými osobnostními typy. Získala tipy a rady, jak dobře prezentovat a hlavně si to prakticky vyzkoušet.

▼ Jsem ráda, že jsem se mohla tohoto tréninku zúčastnit, protože jsem poznala spoustu nových lidí s různými komunikačními styly a způsobem vyjadřování a mohla jsem si vyzkoušet řešení jednotlivých úkolů s nimi. Uvědomila jsem si taky daleko lépe, kde jsou mé mezery v projevu.

▼ Měla jsem možnost si uvědomit, že různí lidé mohou mít jiný názor na stejnou věc a také, že je důležité být připraven na diskuzi.

▼ Toto setkání bylo velmi zajímavé. Poznala jsem tu lidi různých věkových skupin, vyslechla jsem si jejich názory, postřehy a obohacovala se jejich zkušenostmi.

Evropský projekt „Kompetence pro trh práce“ zahájen v MS kraji

Pokračování ze str. 1

V současné době dále realizuje tým projektu „Kompetence pro trh práce“ také rozsáhlý průzkum mezi více než 1.000 zaměstnavatelů v Moravskoslezském kraji, s cílem zjistit jejich zkušenosti a požadavky na dostupnost kvalitních zaměstnanců. Průzkum je zaměřen zejména do oblasti zpracovatelského průmyslu a služeb s ním spojených. Výsledky průzkumu, ale také další informace z jiných zdrojů, budou sloužit k nastartování informačního portálu k zaměstnanosti a trhu práce v kraji na adrese www.rza.cz. Jeho ověřování začne ve druhém pololetí 2006. K přípravě portálu jsou využity zkušenosti ze Skotska, které má fungující informační systém o trhu práce na adrese www.futureskillsscotland.org.uk, a několikaleté zkušenosti společnosti RPIC-ViP a úřadů práce s realizací průzkumů a analýz v MS kraji. I tato aktivita je součástí projektu Kompetence pro trh práce.

Evropský projekt „Kompetence pro trh práce“ v MS kraji

Rozvoj klíčových kompetencí, tedy vědomostí, dovedností a postojů, které jsou důležité pro uplatnění na trhu práce i v osobním životě, je jedním z hlavních strategických cílů Moravskoslezského kraje v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti.

Na základě průzkumu poptávky zaměstnavatelů v kraji a strategických dokumentů České republiky a Evropské unie bylo vybráno následujících 14 klíčových kompetencí k systémovému rozvoji:

1. **Kompetence k efektivní komunikaci**
2. **Kompetence ke kooperaci (spolupráci)**
3. **Kompetence k podnikavosti**
4. **Kompetence k flexibilitě (operativnost a pružnost v myšlení a chování)**
5. **Kompetence k uspokojování zákaznických potřeb (orientace na zákazníka)**
6. **Kompetence k výkonnosti**
7. **Kompetence k samostatnosti**
8. **Kompetence k řešení problému**
9. **Kompetence k plánování a organizaci práce**
10. **Kompetence k celoživotnímu učení**
11. **Kompetence k aktivnímu přístupu**
12. **Kompetence ke zvládnutí zátěže (odolnost vůči stresu)**
13. **Kompetence k objevování a orientaci v informacích (včetně využití informačních technologií)**
14. **Kompetence ke komunikaci v cizích jazycích**

Projekt je zaměřen na vývoj a ověřování nástrojů a metodik pro hodnocení a rozvoj vybraných kompetencí pro cílové skupiny zaměstnanců, zájemců o práci a nezaměstnaných, na vytvoření systému, který bude hodnotit výsledky rozvoje kompetencí, a na vytvoření regionálního systému analýz a prognóz trhu práce, k získání zpětné vazby od zaměstnavatelů, vzdělavatelů, zaměstnanců a dalších subjektů na trhu práce.

Zvolené téma projektu je velmi aktuální v celoevropském měřítku a proto není divu, že se o spolupráci zajímala také celá řada zahraničních partnerů. Po jejich posouzení byly uzavřeny dvě smlouvy o mezinárodní spolupráci s partnery z celkem sedmi zemí Evropské unie, a to z Velké Británie, Belgie, Polska, Německa, Itálie, Španělska a Portugalska. Mezinárodní spolupráce s první skupinou partnerů byla zahájena v červenci 2005 v Londýně, a to v budově Parlamentu a za účasti členů Horní a Dolní sněmovny. Druhá skupina mezinárodních partnerů se poprvé sešla koncem října 2005 v Portugalsku. Nejpozději v květnu roku 2007 se budou moci zahraniční partneři osobně seznámit i s naším krajem a informovat zde o výsledcích společné práce během mezinárodní konference v Ostravě.

Projekt „Kompetence pro trh práce“ je v současné době jedním z nejvýznamnějších systémových projektů, který se problematikou kompetencí v České republice zabývá, a to zejména z hlediska vývoje, ověření a širokého zpřístupnění praktických metod pro jejich hodnocení a rozvoj. Zájem zaměstnavatelů o rozvoj kompetencí potvrzují nejen průzkumy

provedené v MS kraji, ale například i konference „Kompetence pro 21. století“, kterou v říjnu 2005 pořádala Škoda Auto, jako největší firma v České republice.

Zájemci o aktuální informace k vývoji projektu EQUAL „Kompetence pro trh práce“ mají v současné době k dispozici internetový informační Portál zaměstnanosti a adaptability - www.rza.cz (RZA - Regionální zaměstnanecká agentura).

OTÁZKY A ODPOVĚDI

▼ Mohu se zúčastnit tréninku k rozvoji některé z kompetencí?

Ano, pokud se můžete zařadit do jedné z tzv. cílových skupin projektu, kam patří zaměstnanci malých a středních podniků, studenti a nezaměstnaní absolventi škol, dlouhodobě nezaměstnaní lidé nad 50 let, ženy po mateřské dovolené, dlouhodobě nezaměstnaní z průmyslu a zaměstnanci uvolňovaní při restrukturalizaci. Můžete se k tréninku přihlásit, ještě před ním vás však čeká tzv. assessment centrum. To je metoda posouzení, na jaké úrovni zvládáte danou kompetenci. Projekt pracuje s tříúrovňovou stupnicí a pro každou úroveň je vyvíjen speciální rozvojový program. Trénink zaměřený na jednu kompetenci je vždy třídní a odehrává se pod vedením zkušených lektorů v příjemném prostředí hotelu Zlatý orel v Beskydech (www.zlatyorel.cz). Výběr účastníků však záleží na dostupné kapacitě, která je v této etapě 30 účastníků na jednu kompetenci. Do budoucna bychom rádi nabídli trénink všem dalším zájemcům, na které se teď nedostane, avšak již mimo projekt Kompetence pro trh práce.

▼ Na co budou zaměřeny nejbližší plánované tréninky?

Během června 2006 proběhnou tréninky k rozvoji:

- kompetence k podnikavosti,
- kompetence k flexibilitě (operativnost a pružnost v myšlení a chování),
- kompetence k uspokojování zákaznických potřeb (orientace na zákazníka).

Jak již bylo uvedeno výše, každá kompetence bude trénována ve třech úrovních. V každé skupině bude trénováno přibližně 10 zájemců z řad tzv. cílových skupin.

▼ Kdo mi může podat podrobnější informace?

Podrobné informace Vám podá slečna Agata Wantuloková, která má v rámci projektu Kompetence pro trh práce na starosti organizaci tréninkových aktivit. Můžete jí psát na e-mailovou adresu wantulokova@rpic-vip.cz nebo telefonovat na číslo 596 611 234. Sledujte také aktualizované informace na Portálu zaměstnanosti a adaptability v Moravskoslezském kraji, který najdete na webových adresách www.rza.cz.

▼ ROZVOJOVÉ PARTNERSTVÍ KOMPETENCE PRO TRH PRÁCE

RPIC - ViP	www.rpic-vip.cz
Moravskoslezský kraj	www.kr-moravskoslezsky.cz
ČEZ	www.cez.cz
AG Synerko	www.agsynerko.cz
Úřady práce v Moravskoslezském kraji	portal.mpsv.cz/sz/local
Regionální hospodářská komora Ostrava	www.khkmsk.cz
Svět vzdělávání	www.eco.cz/svet_vzdelavani
Kazuist	www.kazuist.cz
DC Vision	www.dcvision.cz
AŘ Systém	www.arsystem.cz
PAM market	www.pam-market.cz
Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	www.kvic.cz
Kvalifikační a personální agentura	kapa.trz.cz
Ostravská univerzita	www.osu.cz
Labour Pool	www.labourpool.cz
Specialist Service	www.specialist.cz
Hospodářská rozvojová agentura Třinecka	www.hrat.org
Ambra consulting	www.a-hra.cz

▼ MEZINÁRODNÍ PARTNERSTVÍ

www.skills-equal.org	www.eurodeco-equal.org
K+50 (Belgium)	Development of Competences in the Munich Region (Germany)
Competencies for Labour Market (Czech Rep.)	Competencies for Labour Market (Czech Rep.)
Idea for Success (Poland)	FILOME (Italy)
Skills Analysis (Great Britain)	On the Wave (Poland)
	B - SAPIENS (Portugal)
	IMPAC-TEM VALLÈS (Spain)

KOMPETENCE PRO TRH PRÁCE – Bulletin pro změnu v přípravě lidských zdrojů. Web: <http://kompetence.rza.cz>.

Vychází přibližně jednou za čtvrt roku v rámci projektu EQUAL „Kompetence pro trh práce“. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a Státním rozpočtem České republiky. **Kontakt na redakci:** RPIC – ViP s.r.o., Výstavní 2224/8, 709 00 Ostrava–Mariánské Hory, Jan Havlena – šéfredaktor (havlena@rpic-vip.cz, tel.: 596 611 953, fax.: 596 626 917). Grafika: PAM market, s. r. o. © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího souhlasu firmy RPIC – ViP s.r.o. je zakázána jakákoli další publikace, přetištění nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto bulletinu.

4.–5. 4. a 13. 4. 2006

Trénink didaktických dovedností trenérů jednotlivých kompetencí

9.–16. 5. 2006

Trénink trenérů k používání vyvinutých materiálů ke kompetencím: k podnikavosti, k flexibilitě a k uspokojování zákaznických potřeb

15.–26. 5. 2006

Prezentace projektu a možností účasti na tréninkových akcích cílovým skupinám

Konec května 2006

Ukončení dotazníkového šetření mezi firmami v Moravskoslezském kraji

30. 5.–15. 6.

Rozdělení účastníků tréninků do tří úrovní dle míry osvojení jednotlivých kompetencí – forma assessment center

Červen 2006

Spuštění pilotní verze regionálního informačního systému analýz trhu práce v Moravskoslezském kraji (web: <http://resa.rza.cz>)

6.–8. 6. 2006

Trénink kompetence k podnikavosti

20.–22. 6. 2006

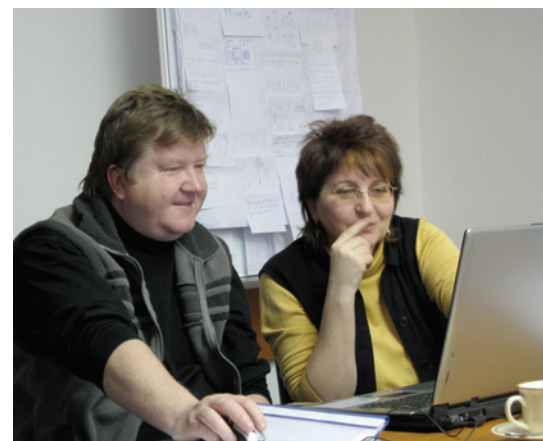
Trénink kompetence k flexibilitě

27.–29. 6. 2006

Trénink kompetence k uspokojování zákaznických potřeb

Konec června 2006

Mezinárodní konference v polském Krakově

KONTAKTY

RPIC – ViP s.r.o.

Výstavní 2224/8
709 00 Ostrava – Mariánské Hory

Zdeněk Karásek – manažer projektu
(karasek@rpic-vip.cz, tel.: 596 616 795)

Kateřina Zomberová – administrátor projektu
(zomberova@rpic-vip.cz, tel.: 596 616 794)